

BOSNA I HERCEGOVINA

BRČKO DISTRIKT BiH

OSNOVNI SUD BRČKO

Broj: 096-0-Su-19-000881

Brčko, 20.03.2019.godine

SMJERNICE OSNOVNOG SUDA BRČKO DISTRIKTA BOSNE I HERCEGOVINE ZA POSTUPANJE U PARNIČNOM POSTUPKU

Na osnovu člana 3. Zakona o sudovima Brčko distrikta Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik Brčko distrikta BiH broj: 19/07, 20/07, 39/09 i 31/11), Osnovni sud Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, nakon donošenja Zakona o parničnom postupku distrikta Brčko Bosne i Hercegovine (Sl. glasnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine br. 28/18), donosi smjernice s ciljem ujednačavanja sudske prakse, te unapređenja efikasnosti u postupanju. Smjernice su donesene u skladu sa sudskom praksom i zauzetim stavovima Građansko-privredno-upravnog odjeljenja Osnovnog suda Brčko distrikta BiH, imaju upućujući karakter za sudije Osnovnog suda Brčko distrikta BiH, kao i za učesnike u parničnim postupcima koji se odvijaju pred ovim sudom,

ULOGA SUDIJE

Član 1.

Sudija tokom cijelog parničnog postupka aktivno upravlja postupkom u okviru svojih zakonom predviđenih procesnih ovlaštenja, te ne prelazeći granice zahtjeva koji su stavljeni u postupku, podstiče stranke da razjasne i upotpune svoje navode ili prijedloge.

PRETHODNO ISPITIVANJE TUŽBE I ODGOVORA NA TUŽBU

Član 2.

Ako sud u toku postupka utvrdi da tužilac ili tuženi nije bio živ u momentu podnošenja tužbe, ima se donijeti rješenje kojim će odbaciti tužbu i ukinuti preduzete radnje.

Član 3.

U slučaju kada se u tužbi tvrdi da je adresa tuženog nepoznata i predlaže postavljanje posebnog staratelja tuženom, tužba treba sadržavati posljednju poznatu adresu prebivališta odnosno boravišta tuženog evidentiranu kod organa uprave nadležnog za vođenje evidencije o prebivalištu i boravištu građana.

Ukoliko adresa prebivališta tuženog nije uopšte evidentirana kod nadležnog organa, tužitelj je dužan o tome dostaviti dokaz.

Član 4.

Ukoliko je uz tužbu priložena odluka organa starateljstva o postavljanju posebnog staratelja za tuženog, sud će takvu tužbu vratiti na uređenje s nalogom tužitelju da dostavi dokaz o adresi posljednjeg poznatog prebivališta odnosno boravišta tuženog evidentiranoj kod organa uprave nadležnog za vođenje evidencije o prebivalištu i boravištu građana, odnosno dokaz da tuženi nije evidentiran kod tog organa.

Član 5.

Ako sud utvrdi da tužba ne sadrži dovoljan činjenični osnov, ili utvrdi da u tužbi nisu navedeni dokazi za svaku činjenicu ili da se navedeni dokazi ne odnose na činjenice na kojima se zasniva tužbeni zahtjev, tužbu će vratiti na uređenje. Tužitelj, u cilju ekonomičnosti postupka, mora uz tužbu priložiti sve isprave koje su predložene kao dokaz.

Odredbe stava 1. i 2. ovog člana odnose se i na odgovor na tužbu.

PRIPREMNO ROČIŠTE

Član 6.

Stranka je dužna za svaki predloženi dokaz navesti koje činjenice se tim dokazom žele dokazati.

Član 7.

U slučaju prijedloga za izvođenje dokaza saslušanjem većeg broja svjedoka radi utvrđivanja iste činjenice, sud će o ovakvom prijedlogu odlučiti vodeći računa o ekonomičnosti postupka.

Ukoliko sud smatra da nije potrebno saslušanje svih predloženih svjedoka radi utvrđivanja iste činjenice, zatražiće od stranke da izvrši odabir svjedoka, a ukoliko to stranka ne učini, odabir će izvršiti sud na osnovu rezultata raspravljanja.

Član 8.

Ako sud na pripremnom ročištu, s obzirom na broj predloženih dokaza, nije u mogućnosti da odluči koji su dokazi relevantni za utvrđivanje bitnih činjenica, a koji ne, usvojiće sve predložene dokaze i zakazaće ročište za glavnu raspravu.

Sud će, naknadno, na glavnoj raspravi, prijedloge dokaza koje ne smatra bitnim za donošenje odluke, rješenjem odbiti njihovo izvođenje i naznačiti razloge odbijanja.

Član 9.

Sud će u rješenju o vještačenju upozoriti vještaka da će ga kazniti novčanom kaznom ako ne dostavi nalaz i mišljenje u ostavljenom roku ili ne dođe na ročište iako je uredno pozvan, a izostanak ne opravda.

Član 10.

Kada je tužba preinačena u subjektivnom smislu na pripremnom ročištu ili na ročištu za glavnu raspravu na kojem nije prisutan tuženi, sud će odložiti ročište, dostaviti zapisnik sa tog ročišta prvobitno tuženom i osobi koja treba da stupi u parnicu umjesto prvobitno tuženog i ostaviti im rok za izjašnjenje o preinačenoj tužbi.

Kada je tužba preinačena u objektivnom smislu na pripremnom ročištu na kojem nije prisutan tuženi, sud će odložiti pripremono ročište.

Kada je tužba preinačena u objektivnom smislu na ročištu za glavnu raspravu na kojem nije prisutan tuženi, sud će, ukoliko utvrdi da su ispunjeni zakonski uvjeti odložiti ročište, dostaviti zapisnik sa tog ročišta tuženom i ostaviti mu rok za izjašnjenje o preinačenoj tužbi.

SUDSKA NAGODBA

Član 11.

Sud će, u toku cijelog postupka, nastojati da stranke zaključe sudsku nagodbu. Kako bi se pružila podloga za kontrolu pravilnosti i zakonitosti rješenja kojim se ne dopušta nagodba stranaka, potrebno je takav prijedlog nagodbe evidentirati na raspravnom zapisniku.

GLAVNA RASPRAVA

Član 12.

Kada je glavna rasprava zbog jednostavnosti predmeta zakazana bez prethodnog održavanja pripremnog ročišta, pa na toj glavnoj raspravi stranke istaknu nove činjenice i predlože nove dokaze koje nisu iznijele u tužbi ili odgovoru na tužbu, sud će, ukoliko se radi o činjenicama i dokazima relevantnim za odlučivanje, dozvoliti njihovo izvođenje na glavnoj raspravi.

Ako se radi o dokazima koji se ne mogu provesti na istom ročištu ili na koje se suprotna stranka ne može izjasniti, sud će odložiti glavnu raspravu i po potrebi ostaviti rok suprotnoj stranci za izjašnjenje.

ODGODE I ODLAGANJA

Član 13.

Obavještavanje

U slučaju kada stranka sudu podnese zahtjev za odlaganje, odgodu ili drugu obavijest u tom pogledu, istovremeno će uputiti primjerak tog zahtjeva ili obavijesti i suprotnoj stranci.

Član 14.

Odgoda u slučaju kada je datum utvrđen bez konsultacije sa strankom

U slučaju kada su datum i vrijeme ročišta utvrđeni bez konsultacije sa strankama, stranke mogu zatražiti promjenu datuma održavanja ročišta u roku od 8 dana od dana prijema poziva na ročište.

Nakon isteka roka od 8 dana, sud neće usvojiti zahtjev za odgodu ročišta, osim u slučaju postojanja opravdanih razloga ili više sile.

Član 15.

Odgoda u slučaju kada je datum određen u konsultaciji sa strankama

U slučaju kada su datum i vrijeme ročišta utvrđeni nakon konsultacija sa strankama, zahtjev za odgodu će biti usvojen samo ako za to postoje opravdani razlozi ili viša sila.

Član 16.

Odgoda u slučaju postojanja opravdanih razloga ili usljed više sile

Obrazloženi zahtjev stranke za odgodu na osnovu postojanja opravdanih razloga ili više sile mora biti dostavljen do kraja radnog dana nakon nastupanja takvih razloga ili više sile.

Sud će zahtjev razmotriti u najkraćem mogućem roku nakon proteka roka od tri radna dana od dana podnošenja zahtjeva. U slučaju da sud dobije odgovor suprotne stranke prije isteka tog roka, zahtjev će razmotriti u najkraćem mogućem roku nakon prijema odgovora.

Član 17.

Opravdani razlozi i viša sila

Sljedeće okolnosti se neće smatrati opravdanim razlozima niti višom silom:

- prisustvo ročištu u drugom predmetu koji se vodi pred istim ili drugim sudom koje je zakazano ili planirano nakon zakazivanja ovog ročišta;
- zdravstveni razlozi koji nisu potkrijepljeni relevantnim ljekarskim nalazima datiranim neposredno prije termina zakazanog ročišta;
- hitni ili ozbiljni razlozi porodične prirode, ukoliko zahtjev nije potkrijepljen dokazima ili relevantnim dokumentima u kojima se navodi da su porodični razlozi hitne i nepredvidive prirode;
- ukoliko advokat otkáže punomoć stranci u kratkom vremenskom periodu prije zakazanog ročišta, a novi advokat koga je stranka angažovala nije imao vremena za adekvatnu pripremu predmeta; te
- u slučaju otkazivanja punomoći od strane advokata koje je u suprotnosti sa odredbama zakona o advokaturi.

Godišnji odmor ili poslovni put advokata mogu se smatrati opravdanim razlozima ako je blagovremeno podnesen zahtjev sudu.

Odlaganje ročišta

Član 18.

Sud neće dozvoliti odlaganje pripremnog ročišta koje se traži radi izjašnjenja na pismene isprave koje je suprotna stranka predložila kao dokaz u tužbi ili odgovoru na tužbu.

Član 19.

Sud neće odložiti zakazano ročište u situacijama kada, u parničnim postupcima o imovinsko – pravnom zahtjevu čija vrijednost spora prelazi iznos od 50.000 KM, na ročište pristupi punomoćnik pravnog lica bez položenog pravosudnog ispita. Sud će u takvom slučaju, kada se radi o zastupanju tužene strane, smatrati da tuženi nije ni pristupio i vodiće ročište u njegovoj odsutnosti. Ako se radi o zastupanju tužilačke strane, sud će smatrati da je tužba povučena.

Izuzetno, ako u toku trajanja prvostepenog postupka vrijednost spora bude povećana preko iznosa od 50.000,00 KM, a tuženog je na ročištu zastupao punomoćnik pravnog lica bez položenog pravosudnog ispita, sud će odložiti ročište.

Član 20.

Ako su stranka ili njen zakonski zastupnik neuki, odnosno nisu u stanju jasno i određeno izjasniti se o predmetu raspravljanja, sud može odložiti ročište kako bi omogućio stranci da angažuje punomoćnika.

Član 21.

Sud može odstupiti od odredaba iz ovog poglavlja, ukoliko okolnosti u predmetu to opravdavaju.

ZASTUPANJE

Član 22.

Ukoliko na ročište u parnicama o imovinskopravnim zahtjevima čije vrijednost predmeta spora prelazi iznos 50.000,00 KM pristupi punomoćnik pravnog lica, prvostepeni sud će zahtijevati predočavanje uvjerenja o položenom pravosudnom ispitu.

Ukoliko punomoćnik pravnog lica nema uvjerenje o položenom pravosudnom ispitu, sud će ga pozvati da u primjerenom roku dostavi to uvjerenje, a u suprotnom se ima smatrati da isti nisu ni pristupili na ročište.

Član 23.

Strankama nije dozvoljeno tonsko ni video snimanje ročišta vlastitim uređajima.